

მემორანდუმი

2016 წლის 8 ოქტომბრის საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისათვის ადმინისტრაციული რესურსების გამოყენების
შესახებ

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია

თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნებისათვის უწყებათაშორისი კომისია

საერთაშორისო გამჭვირვალობა - საქართველო

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია

სამართლიანი არჩევნებისა და დემოკრატიის საერთაშორისო საზოგადოება

საერთო-სამოქალაქო მოძრაობა მრავალეროვანი საქართველო

განვითარებისა და დემოკრატიის ცენტრი

სამოქალაქო კულტურის საერთაშორისო ცენტრი

საზოგადოებრივი დამცველი

სამოქალაქო საზოგადოების და დემოკრატიის განვითარების ცენტრი

ჩვენ, ქვემოთ ხელმომწერი ორგანიზაციები, ვაცნობიერებთ თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნების მნიშვნელობას, ვიზიარებთ რა ადამიანური განზომილების შესახებ ეუთო-ის კოპენჰაგენის კონფერენციის დოკუმენტში ჩამოყალიბებულ მოსაზრებას მასზედ, რომ უნდა არსებობდეს „ნათელი განსხვავება სახელმწიფოსა და პოლიტიკურ პარტიებს შორის“ (მუხლი 5.4) და, რომ სახელწიფომ უნდა უზრუნველყოს „პოლიტიკური პარტიები და ორგანიზაციები აუცილებელი სამართლებრივი გარანტიებით, რათა მისცეს მათ ერთმანეთთან შეჯიბრების საშუალება კანონისა და ხელისუფლების წინაშე თანაბარი პირობების საფუძველზე“ (მუხლი 7.6),

ვთანხმდებით, რომ საარჩევნო კოდექსის 45-ე, 48-ე და 49-ე მუხლების ქვემოთ მოყვანილი ნორმები ჩვენს მიერ განმარტებულია მემორანდუმის ტექსტის შესაბამისად. ამასთან აღვნიშნავთ, რომ ადმინისტრაციული და სასამართლო წარმოების დროს ვიხელმძღვანელებთ მემორანდუმში მითითებული განმარტებებით.

1. საარჩევნო კოდექსის 45-ე მუხლის მე-4 პუნქტის „თ“ ქვეპუნქტი:

4. წინასაარჩევნო აგიტაციაში მონაწილეობის უფლება არა აქვთ:

„თ) სახელმწიფო ხელისუფლებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების საჯარო მოხელეებისა - სამუშაო საათების განმავლობაში ან/და როდესაც ისინი უშუალოდ ასრულებენ სამსახურებრივ ფუნქციებს“

საარჩევნო კოდექსის 49-ე მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი:

„გ) წინასაარჩევნო აგიტაციის გაწევას სამუშაო საათების განმავლობაში ან/და სამსახურებრივი ფუნქციების შესრულებისას.“

კომიტარი/განმარტება – სამსახურებრივი ფუნქციების შესრულების დროდ ჩაითვლება საჯარო მოხელის მხრიდან უშუალოდ სამსახურებრივი ფუნქციების შესრულება, მათ შორის ანაზღაურებადი დრო. ამ ნორმის მიზნებისთვის სამუშაო საათებში არ ჩაითვლება დაწესებულების შინაგანაწესით განსაზღვრული შესვენებისთვის განკუთვნილი დრო.

2. საარჩევნო კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტი:

„სახელმწიფო ხელისუფლებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მიერ, აგრეთვე იმ ორგანიზაციების მიერ, რომლებიც საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ფინანსდებიან, დაკავებული შენობების გამოყენება იმ შემთხვევაში, თუ სხვა პოლიტიკურ პარტიებს, საარჩევნო სუბიექტობის კანდიდატებს, საარჩევნო სუბიექტებს არა აქვთ იმავე ან ანალოგიური დანიშნულების შენობების იმავე პირობებით გამოყენების შესაძლებლობა;“

კომენტარი/განმარტება - შენობების ერთი პოლიტიკური პარტიის, საარჩევნო სუბიექტის კანდიდატების ან საარჩევნო სუბიექტის მიზნებისთვის გამოყენების შემთხვევაში, თუ იგივე სახის შესაძლებლობა სხვა პოლიტიკურ პარტიას, საარჩევნო სუბიექტის კანდიდატებს ან საარჩევნო სუბიექტებს არ მიეცა, ეს ჩაითვლება ადმინისტრაციული რესურსის თანაბარი ხელმისაწვდომობის პრინციპის დარღვევად იმ თანამდებობის პირის მიერ, ვინც უმოქმედობით ან დაუსაბუთებელი უარით არ დააკმაყოფილებს მოთხოვნას.

ამ ნორმაში მოცემულ – საარჩევნო სუბიექტის შესაბამის მიმართვას, როგორც წესი, დასაბუთებული წერილობითი პასუხი უნდა გაეცეს მიმართვიდან არაუმტეს 24 საათისა, რა დროშიც პასუხის გაუცემლობა ჩაითვლება მიმართვაზე უარის თქმად. აღნიშნული წესიდან გამონაკლისი დაიშვება ობიექტური მიზეზის არსებობის შემთხვევაში.

ამასთან, აღნიშნული ნორმა მოიცავს:

ა) იმ პირების სარგებლობაში არსებული სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის საკუთრებაში მყოფ შენობა-წაგებობებს, რომლებიც მათ გადაცემული აქვთ ხელშეკრულების საფუძველზე გარკვეული ფუნქციის შესასრულებლად.

ბ) სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საჯარო და კერძო სამართლის იურიდიული პირების ბალანსზე არსებულ ქონებას. საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, აგრეთვე იმ კერძო სამართლის იურიდიული პირების ბალანსზე არსებულ ქონებას, რომლებშიც სახელმწიფოს წილი შეადგენს 20%-ს ან მეტს.

3. საარჩევნო კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტი:

„ბ) სახელმწიფო ხელისუფლების დაწესებულებებისათვის ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებისა და იმ ორგანიზაციებისათვის, რომლებიც საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ფინანსდებიან (გარდა პოლიტიკური პარტიებისა), განკუთვნილი საკომუნიკაციო საშუალებების, საინფორმაციო მომსახურებისა და სხვადასხვა სახის ტექნიკის გამოყენება.

კომენტარი/განმარტება - სახელმწიფო ხელისუფლების დაწესებულებებისათვის ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებისა და იმ ორგანიზაციებისათვის, რომელთა დაფინანსება ხდება საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან, განკუთვნილი საკომუნიკაციო საშუალებების (მათ შორის ელ-ფოსტა), საინფორმაციო მომსახურებისა (მათ შორის ოფიციალური ვებ-გვერდი ან/და ბიუჯეტის სახსრებით ადმინისტრირებული სოციალური მედია) და სხვადასხვა სახის ტექნიკის გამოყენება იკრძალება, გარდა პოლიტიკური პარტიებისა.

ამ მუხლის მიზნებისათვის ორგანიზაციებად, რომელთა დაფინანსება ხდება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან, განიხილებიან სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საჯარო და კერძო სამართლის იურიდიული პირები. ორგანიზაციები, რომელთა დაფინანსება ხდება საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან - საჯარო და კერძო სამართლის ის იურიდიული პირები, რომლებშიც სახელმწიფო წილი შეადგენს 20%-ს ან მეტს.

4. საარჩევნო კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი:

„გ) სახელმწიფო ხელისუფლების ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების საკუთრებაში არსებული სატრანსპორტო საშუალებების გამოყენება,

კომენტარი/განმარტება - იკრძალება სახელმწიფო ხელისუფლების ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების საკუთრებაში არსებული სატრანსპორტო საშუალებების გამოყენება.

შეზღუდვა არ ვრცელდება სახელმწიფო-პოლიტიკური თანამდებობის პირების მიერ მათი სამსახურეობრივი ავტომანქანების გამოყენებაზე, რომელთა დაცვას კანონით დადგენილი წესით უზრუნველყოფს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური.

საქართველოს კანონის „სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის შესახებ“ მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის დასაცავ პირებს საარჩევნო კოდექსის მიზნებისათვის წარმოადგენ: საქართველოს პრეზიდენტი, საქართველოს პრემიერ-მინისტრი, აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების უმაღლეს საკანონმდებლო და აღმასრულებელ ხელისუფლებათა ორგანოების ხელმძღვანელები.

საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, აღნიშნული კანონის მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, პერსონალური დაცვა შეიძლება დაცენტრის ან მოებსნას: საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილეს; საქართველოს პარლამენტის წევრს; საქართველოს მთავრობის წევრს; საქართველოს სხვა სახელმწიფო უწყების ხელმძღვანელს; საქართველოს სახელმწიფო ხელისუფლების მაღალი რანგის თანამდებობის პირს სამსახურეობრივი უფლებამოსილების პერიოდში.

5. საარჩევნო კოდექსის 49-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტი:

„ა) სამსახურებრივად დაქვემდებარებული ან სხვაგვარად დამოკიდებული პირების ჩაბმა ისეთ საქმიანობაში, რომელიც ხელს უწყობს კანდიდატის წარდგენას ან/და არჩევას;“

კომენტარი/განმარტება - საარჩევნო კოდექსის 45-ე მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრულ წინასაარჩევნო აგიტაციაში მონაწილეობის უფლების მქონე პირს, რომელსაც სახელმწიფო ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოებში უკავია თანამდებობა, ეკრძალება რომელიმე პარტიის (საარჩევნო ბლოკის) ან კანდიდატის მხარდასაჭერად ან საწინააღმდეგოდ წინასაარჩევნო აგიტაციისა და კამპანიის წარმოების პროცესში უშუალოდ სამსახურებრივად დაქვემდებარებული პირების და ასევე სხვაგვარად დამოკიდებული პირების ჩაბმა, მათ შორის, სამსახურეობრივად დაქვემდებარებულ პირებთან შეხვედრის დროს თანამდებობის პირის მიერ პოლიტიკური პარტიის, საარჩევნო სუბიექტის კანდიდატის ან საარჩევნო სუბიექტის წარდგენა, ან რომელიმე კანდიდატის მხარდასაჭერი, ან მისი საწინააღმდეგო განცხადების გაკეთება.

წინამდებარე მემორანდუმის მიზნებისათვის, ტერმინი „სხვაგვარად დამოკიდებული პირები“ აღიქმება როგორც პირები, რომლებიც საქმიანობიდან გამომდინარე მატერიალურად ან რაიმე სხვა ფორმით დამოკიდებულნი არიან აღნიშნული თანამდებობის პირებზე.

თამარ ქვანია

თეა წულუკიანი

გიორგი ონიანი

თამარ გვარამაძე

ნინო რიუამაძე

არნოლდ სტეპანიანი

არჩილ ყანჩაველი

კონსტანტინე კანდელავი

ირინე ფუტკარაძე

ვლადიმერ ბოჭაძე

ონორე ბოჭაძე

ერევ იუსტინ

სარქის ერევ

სარქის ერევ

ვარებ ერევ

1.

E-mail

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია

თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნებისათვის უწყებათაშორისი კომისია

საერთაშორისო გამჭვირვალობა - საქართველო

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია

სამართლიანი არჩევნებისა და დემოკრატიის საერთაშორისო საზოგადოება

საერთო-სამოქალაქო მოძრაობა მრავალეროვანი საქართველო

განვითარებისა და დემოკრატიის ცენტრი

სამოქალაქო კულტურის საერთაშორისო ცენტრი

საზოგადოებრივი დამცველი

სამოქალაქო საზოგადოების და დემოკრატიის განვითარების ცენტრი

ე. სამოქალაქო კულტურის საერთო ცენტრი

მოვა 321619, 2

ცხრილი - ცხრილი

სამოქალაქო კულტურის საერთო ცენტრი

ს. ა. დავით გურიანი ვარებ ერევ

ასე ქართველი ერევ ერევ ერევ ერევ

კაროლინა ერევ ერევ ერევ ერევ

